

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (piata komora)

z 29. júna 2017*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Policajná a súdna spolupráca v trestných veciach —
Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV — Európsky zatykač a postupy odovzdávania osôb medzi
členskými štátmi — Dôvody na nepovinné nevykonanie — Článok 4 bod 6 — Záväzok vykonávajúceho
členského štátu zabezpečiť výkon trestu v súlade so svojím vnútroštátnym právom — Vykonanie —
Povinnosť konformného výkladu“

Vo veci C-579/15,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný
rozhodnutím Rechtbank Amsterdam (Súd prvého stupňa Amsterdam, Holandsko) z 30. októbra 2015
a doručený Súdnemu dvoru 6. novembra 2015, ktorý súvisí s konaním na vykonanie európskeho
zatykača vydaného proti:

Danielovi Adamovi Popławskému,

za účasti

Openbaar Ministerie,

SÚDNY DVOR (piata komora),

v zložení: predseda komory J. L. da Cruz Vilaça, sudcovia A. Tizzano, podpredseda Súdneho dvora
vykonávajúci funkciu sudcu piatej komory, M. Berger (spravodajkyňa), A. Borg Barthet a F. Biltgen,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: M. Ferreira, hlavná referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 28. septembra 2016,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- D. A. Popławski, v zastúpení: P. J. Verbeek, advocaat,
- Openbaar Ministerie, v zastúpení: K. van der Schaft a J. Asbroek,
- holandská vláda, v zastúpení: M. K. Bulterman, B. Koopman a J. Langer, splnomocnení zástupcovia,
- poľská vláda, v zastúpení: B. Majczyna, splnomocnený zástupca,
- Európska komisia, v zastúpení: R. Troosters a S. Grünheid, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: holandčina.

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 15. februára 2017,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi (Ú. v. ES L 190, 2002, s. 1; Mim. vyd. 19/006, s. 34).
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci výkonu európskeho zatykača (ďalej len „EZ“) v Holandsku, ktorý vydal Sąd Rejonowy w Poznaniu (Okresný súd Poznaň, Poľsko) proti pánovi Danielovi Adamovi Popławskému s cieľom výkonu trestu odňatia slobody v Poľsku.

Právny rámec

Právo Únie

Rámcové rozhodnutie 2002/584

- 3 Odôvodnenia 6 a 11 rámcového rozhodnutia 2002/584 znejú takto:

„(6) [EZ] zavedený týmto rámcovým rozhodnutím je prvým konkrétnym opatrením v oblasti trestného práva, ktorým sa vykonáva zásada vzájomného uznávania, označovaná Európskou radou ako ‚základný kameň‘ spolupráce v oblasti súdnictva;

...

(11) vo vzťahoch medzi členskými štátmi [EZ] má nahradiť všetky predchádzajúce nástroje týkajúce sa vydávania osôb, vrátane ustanovení Hlavy III Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda [zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami štátov hospodárskej únie Belgicka, Holandska a Luxemburska (Benelux), Nemeckej spolkovej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach, podpísaná v Schengene (Luxembursko) 19. júna 1990, ktorá nadobudla účinnosť 26. marca 1995 (Ú. v. ES L 239, 2000, s. 19)] týkajúca sa vydávania osôb cudzím štátom.“

- 4 Článok 1 ods. 2 tohto rámcového rozhodnutia stanovuje:

„Členské štáty vykonajú každý [EZ] na základe zásady vzájomného uznávania a v súlade s ustanoveniami tohto rámcového rozhodnutia.“

- 5 Článok 4 uvedeného rámcového rozhodnutia s názvom „Dôvody pre nepovinné nevykonanie [EZ]“ stanovuje:

„Vykonávajúci súdny orgán môže odmietnuť vykonať [EZ]:

...

6. ak [EZ] bol vydaný pre účely výkonu trestu alebo ochranného opatrenia, ak sa požadovaná osoba zdržiava alebo je štátnym občanom alebo má trvalý pobyt vo vykonávajúcom členskom štáte a tento štát sa zaviazal, že vykoná rozsudok alebo ochranné opatrenie v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi predpismi;

...“

Rámcové rozhodnutie 2008/909/SVV

- 6 Článok 28 rámcového rozhodnutia Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii (Ú. v. EÚ L 327, 2008, s. 27), s názvom „Prechodné ustanovenie“ uvádza:

„1. Na žiadosti doručené pred 5. decembrom 2011 sa naďalej uplatnia doterajšie právne nástroje o odovzdávaní odsúdených osôb. Žiadosti doručené po tomto dátume sa riadia pravidlami prijatými členskými štátmi na základe tohto rámcového rozhodnutia.

2. Každý členský štát však môže pri prijatí tohto rámcového rozhodnutia Radou vydať vyhlásenie, v ktorom uvedie, že v prípadoch, keď sa konečný rozsudok vydal pred dátumom, ktorý určí, bude ako štát pôvodu a vykonávajúci štát naďalej uplatňovať existujúce právne nástroje o odovzdávaní odsúdených osôb uplatniteľné pred 5. decembrom 2011. V prípade vydania takéhoto vyhlásenia sa tieto nástroje v takýchto prípadoch uplatňujú vo všetkých ostatných členských štátoch bez ohľadu na to, či urobili to isté vyhlásenie. Predmetný dátum nesmie byť neskorší než 5. december 2011. Uvedené vyhlásenie sa uverejní v *Úradnom vestníku Európskej únie*. Môže sa kedykoľvek odvolať.“

Holandské právo

- 7 § 6 Overleveringswet (zákon o odovzdávaní osôb) z 29. apríla 2004 (Stb. 2004, č. 195), ktorým bolo do holandského práva prebraté rámcové rozhodnutie 2002/584, vo svojom znení uplatňujúcom sa pred nadobudnutím účinnosti holandských ustanovení vykonávajúcich rámcové rozhodnutie 2008/909 (ďalej len „OLW“) stanovoval:

„1. Odovzdanie holandského štátneho príslušníka môže byť povolené, ak sa požaduje na účely trestného stíhania vedeného proti nemu a ak je podľa názoru vykonávajúceho súdneho orgánu zaručené, že pokiaľ bude vo vydávajúcom členskom štáte odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody za skutky, pre ktoré môže byť odovzdanie povolené, bude môcť tento trest vykonať v Holandsku.

2. Odovzdanie holandského štátneho príslušníka do cudziny sa nepovolí, ak sa požaduje na účely výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený právoplatným súdnym rozhodnutím.

3. V prípade odmietnutia odovzdania do cudziny, ktoré sa zakladá výlučne na ustanoveniach § 6 ods. 2, prokuratúra oznámi súdnemu orgánu, ktorý vydal zatykač, že je pripravená prevziať výkon rozsudku, a to v súlade s postupom stanoveným článkom 11 dohovoru o odovzdávaní odsúdených osôb [podpísaného v Štrasburgu 21. marca 1983] alebo na základe inej uplatniteľnej zmluvy.

4. Prokuratúra informuje okamžite nášho ministra o akomkoľvek odmietnutí odovzdania oznámeného formou vyhlásenia uvedeného v odseku 3, podľa ktorého je Holandsko pripravené prevziať výkon cudzieho rozsudku.

5. Odseky 1 až 4 sa uplatňujú aj na cudzinca, ktorý je držiteľom povolenia na trvalý pobyt s neobmedzenou platnosťou, pokiaľ ho možno v Holandsku stíhať za činy, na základe ktorých bol vydaný [EZ], a pokiaľ možno predpokladať, že nestratí právo na pobyt v Holandsku v dôsledku trestu alebo opatrenia, ktoré sa mu uložia po odovzdaní do cudziny.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 8 Rozsudkom z 5. februára 2007, ktorý nadobudol právoplatnosť 13. júla 2007, Sąd Rejonowy w Poznaniu (Okresný súd Poznaň) uložil poľskému štátnemu príslušníkovi pánovi Popławskému podmienený trest odňatia slobody na jeden rok. Rozhodnutím z 15. apríla 2010 tento súd nariadil výkon trestu.
- 9 Dňa 7. októbra 2013 uvedený súd vydal EZ proti pánovi Popławskému s cieľom výkonu tohto trestu.
- 10 V rámci konania vo veci samej, ktoré sa týka výkonu tohto EZ, sa Rechtbank Amsterdam (Súd prvého stupňa Amsterdam, Holandsko) pýta, či musí uplatniť § 6 ods. 2 a 5 OLW, ktorý stanovuje dôvod nevykonania EZ najmä v prospech osôb s bydliskom v Holandsku, čo platí v prípade pána Popławského.
- 11 Vnútroštátny súd poznamenáva, že podľa § 6 ods. 3 OLW v prípade, keď Holandsko odmietne vykonať EZ, musí vyhlásiť, že je „pripraven[é]“ prevziať výkon trestu na základe dohovoru, ktorý ho viaže s vydávajúcim členským štátom. Spresňuje, že takéto prevzatie závisí vo veci samej od žiadosti predloženej v tomto zmysle Poľskom. Poľská právna úprava však údajne bráni takejto žiadosti v prípade, ak je dotknutá osoba poľským štátnym príslušníkom.
- 12 Vnútroštátny súd zdôrazňuje, že v takom prípade by odmietnutie odovzdania mohlo viesť k nepotrestaniu osoby, na ktorú sa vzťahuje EZ. Po vyhlásení rozsudku o odmietnutí odovzdania by sa totiž prevzatie výkonu trestu mohlo ukázať ako nemožné, najmä z dôvodu chýbajúcej žiadosti v tomto zmysle pochádzajúcej od vykonávajúceho členského štátu, pričom táto nemožnosť by údajne nemala nijaký vplyv na rozsudok o odmietnutí odovzdať požadovanú osobu.
- 13 Keďže Rechtbank Amsterdam (Súd prvého stupňa Amsterdam) za týchto okolností nadobudol pochybnosti o súlade § 6 ods. 2 až 4 OLW s článkom 4 bodom 6 rámcového rozhodnutia 2002/584, ktorý umožňuje odmietnuť odovzdanie, len ak sa vykonávajúci členský štát „zaviaže“ vykonať trest v súlade so svojím vnútroštátnym právom, rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Môže vykonávajúci členský štát prebrať do svojho vnútroštátneho práva článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 takým spôsobom, že:

- jeho vykonávajúce súdne orgány sú bez ďalšieho povinné odmietnuť odovzdanie štátneho príslušníka tohto členského štátu alebo osoby, ktorá má pobyt v tomto štáte, na výkon trestu,
- toto odmietnutie *ipso iure* zakladá pripravenosť uvedeného členského štátu prevziať výkon trestu odňatia slobody uloženého štátnemu príslušníkovi alebo osobe, ktorá má pobyt v tomto štáte,
- avšak rozhodnutie o prevzatí výkonu sa prijme až po odmietnutí odovzdania na výkon trestu a kladné rozhodnutie závisí od 1. existencie právneho základu spočívajúceho v platnom dohovore medzi vydávajúcim členským štátom a vykonávajúcim členským štátom, 2. podmienok stanovených týmto dohovorom a 3. spolupráce vydávajúceho členského štátu, napr. podaním príslušnej žiadosti,

takže existuje riziko, že vykonávajúci členský štát po odmietnutí odovzdania na výkon trestu nemôže prevziať výkon, pričom toto riziko nemá vplyv na povinnosť odmietnuť odovzdanie na výkon trestu?

2. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku:
 - a) Môže vnútroštátny súd priamo uplatniť ustanovenia rámcového rozhodnutia 2002/584 napriek tomu, že si v zmysle článku 9 Protokolu (č. 36) o prechodných ustanoveniach [Ú. v. EÚ C 326, 2012, s. 322] po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy toto rámcové rozhodnutie zachová právne účinky, pokiaľ nie je zrušené, vyhlásené za neplatné alebo zmenené a doplnené, a
 - b) ak je to tak, je článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 dostatočne jasný a nepodmienený, aby ho mohol vnútroštátny súd uplatniť?
3. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku a druhú otázku písm. b): Môže členský štát, ktorého vnútroštátne právo vyžaduje na prevzatie výkonu cudzieho trestu odňatia slobody existenciu právneho základu v príslušnom dohovore upravujúcom túto otázku, prebrať článok 4 bod 6 tohto rámcového rozhodnutia do svojho vnútroštátneho právneho poriadku a vykladať ho tak, že na účely vylúčenia rizika nepotrestania spojeného s vnútroštátnou požiadavkou existencie zmluvného právneho základu predstavuje takýto zmluvný základ uvedený článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584?
4. V prípade zápornej odpovede na prvú otázku a druhú otázku písm. b): Môže vykonávajúci členský štát prebrať článok 4 bod 6 uvedeného rámcového rozhodnutia do svojho vnútroštátneho právneho poriadku tak, že na odmietnutie odovzdania na výkon trestu osoby s pobytom vo vykonávajúcim členskom štáte, ktorá je štátnym príslušníkom iného členského štátu, stanovuje podmienku, že vykonávajúci členský štát musí mať súdnu právomoc, pokiaľ ide o skutky uvedené v EZ, a že neexistujú skutočné prekážky prípadného trestného stíhania vo vykonávajúcim členskom štáte osoby s bydliskom v ňom pre tieto skutky, ako napríklad odmietnutie vydávajúceho členského štátu odovzdať trestný spis vykonávajúcemu členskému štátu, zatiaľ čo takáto podmienka nie je stanovená pri odmietnutí odovzdania štátneho príslušníka vykonávajúceho štátu na výkon trestu?“

O prejudiciálnych otázkach

Úvodné poznámky

- 14 Prejudiciálne otázky sa týkajú súladu vnútroštátnej právnej úpravy s rámcovým rozhodnutím 2002/584, pričom táto úprava už nie je účinná vzhľadom na jej zrušenie a nahradenie vnútroštátnymi opatreniami, ktorých cieľom je vykonanie rámcového rozhodnutia 2008/909.
- 15 Vnútroštátny súd sa domnieva, že uvedená vnútroštátna právna úprava sa uplatňuje vo veci samej najmä vzhľadom na skutočnosť, že Holandské kráľovstvo na základe článku 28 rámcového rozhodnutia 2008/909 podalo vyhlásenie, v ktorom v podstate uviedlo, že na rozsudky, ktoré nadobudnú právoplatnosť pred 5. decembrom 2011, ako je rozsudok vyhlásený proti pánovi Popławskému, bude naďalej uplatňovať právne nástroje z obdobia predchádzajúcemu tomuto rámcovému rozhodnutiu v oblasti odovzdávania odsúdených. Európska komisia však spochybňuje platnosť tohto vyhlásenia, ako aj obdobného vyhlásenia podaného Poľskou republikou, a zastáva názor, že situácia vo veci samej sa na rozdiel od toho, čo si myslí vnútroštátny súd, riadi vnútroštátnymi ustanoveniami, ktorými sa vykonáva rámcové rozhodnutie 2008/909.
- 16 V tejto súvislosti už Súdny dvor rozhodol, že svoje preskúmanie musí v zásade obmedziť na kritériá posúdenia, o ktorých predložení rozhodol vnútroštátny súd v rámci svojho návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Pokiaľ ide teda o uplatňovanie relevantnej vnútroštátnej právnej úpravy, Súdny dvor sa musí pridržať situácie, ktorú uvedený súd považuje za preukázanú (rozsudok z 8. júna

2016, Hünnebeck, C-479/14, EU:C:2016:412, bod 36 a citovaná judikatúra). Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora okrem toho vyplýva, že pri otázkach týkajúcich sa výkladu práva Únie položených vnútroštátnym súdom v rámci právnej úpravy a skutkových okolností, ktoré tento súd vymedzí na vlastnú zodpovednosť a ktorých správnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať, platí prezumpcia relevantnosti (rozsudok z 8. decembra 2016, Eurosaneamientos a i., C-532/15 a C-538/15, EU:C:2016:932, bod 28 a citovaná judikatúra).

- 17 Za týchto okolností je potrebné odpovedať na otázky položené vnútroštátnym súdom na základe skutkového a právneho rámca, ktorý vymedzil.

O prvej otázke

- 18 Svojou prvou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu vykonávajúcej toto ustanovenie, ktorá v prípade, ak iný členský štát žiada o odovzdanie cudzieho štátneho príslušníka s povolením na pobyt na dobu neurčitú na území tohto prvého členského štátu s cieľom výkonu trestu odňatia slobody uloženého tomuto štátnemu príslušníkovi súdnym rozhodnutím, ktoré nadobudlo právoplatnosť, na jednej strane nepovoľuje toto odovzdanie a na druhej strane sa obmedzuje na stanovenie povinnosti súdnym orgánom prvého členského štátu oznámiť súdnym orgánom druhého členského štátu, že sú pripravené prevziať výkon tohto rozsudku, bez toho, aby bolo v deň odmietnutia odovzdania zaručené skutočné prevzatie výkonu, a navyše bez toho, aby sa v prípade, že sa následne ukáže nemožnosť tohto prevzatia, mohlo spochybniť toto odmietnutie.
- 19 V tejto súvislosti najskôr z článku 1 ods. 2 rámcového rozhodnutia 2002/584 vyplýva, že toto rámcové rozhodnutie zakotvuje zásadu, že členské štáty vykonávajú EZ na základe zásady vzájomného uznávania a v súlade s ustanoveniami tohto rámcového rozhodnutia. Ako už Súdny dvor rozhodol, okrem prípadov výnimočných okolností vykonávajúce súdne orgány môžu odmietnuť vykonať takýto zatykač len v prípadoch nevykonania, ktoré sú vyčerpávajúcim spôsobom upravené v tomto rámcovom rozhodnutí, pričom výkon EZ možno podriaďiť iba podmienkam, ktoré taxatívne stanovuje uvedené rámcové rozhodnutie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. apríla 2016, Aranyosi a Căldăraru, C-404/15 a C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, body 80 a 82, ako aj citovanú judikatúru). V dôsledku toho platí, že vzhľadom na to, že vykonanie EZ predstavuje zásadu, odmietnutie vykonania je poňaté ako výnimka, ktorá sa musí vykladať reštriktívne.
- 20 Následne je potrebné pripomenúť, že článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 uvádza dôvod na nepovinné odmietnutie výkonu EZ, na základe ktorého vykonávajúci súdny orgán „môže“ odmietnuť výkon takéhoto zatykača vydaného na účely výkonu trestu odňatia slobody, najmä ak má požadovaná osoba pobyt vo vykonávajúcom členskom štáte, ako je to vo veci samej, a tento štát „sa zaviazal“ vykonať tento trest v súlade so svojím vnútroštátnym právom.
- 21 Ako uviedol generálny advokát v bode 30 svojich návrhov, zo samotného znenia článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 vyplýva, že ak sa členský štát rozhodne prevziať toto ustanovenie do svojej vnútroštátnej právnej úpravy, vykonávajúci súdny orgán musí mať predsa len určitú voľnú úvahu v súvislosti s otázkou, či je alebo nie je potrebné odmietnuť vykonanie EZ. V tejto súvislosti musí mať tento orgán možnosť zohľadniť cieľ sledovaný dôvodom na nepovinné nevykonanie uvedený v tomto ustanovení, ktorým je podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora umožniť vykonávajúcemu súdnemu orgánu priznať osobitný význam možnosti zvýšiť šance na sociálnu reintegráciu požadovanej osoby po uplynutí doby trestu, na ktorý bola táto osoba odsúdená (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. septembra 2012, Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, bod 32 a citovanú judikatúru).
- 22 Ako uviedol generálny advokát v bode 45 svojich návrhov, zo znenia článku 4 bodu 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 tiež vyplýva, že každé odmietnutie vykonať EZ predpokladá skutočný záväzok vykonávajúceho členského štátu zabezpečiť výkon trestu odňatia slobody uloženého požadovanej

osobe, v dôsledku čoho v každom prípade samotná okolnosť, že tento členský štát sa vyhlási za „pripravený“ zabezpečiť výkon tohto trestu, by sa nemala považovať za okolnosť, ktorá môže opodstatniť takéto odmietnutie. Z toho vyplýva, že akémukoľvek odmietnutiu vykonať EZ musí predchádzať preverenie zo strany vykonávajúceho súdneho orgánu, či možno naozaj vykonať trest podľa jeho vnútroštátneho práva. V prípade, ak sa vykonávajúci členský štát nemôže zaviazat' skutočne vykonať trest, vykonávajúcemu súdnemu orgánu prináleží vykonať EZ, a teda odovzdať požadovanú osobu vydávajúcemu členskému štátu.

- 23 V dôsledku toho právnú úpravu členského štátu, ktorou sa vykonáva článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 tak, že stanovuje, že jeho súdne orgány sú v každom prípade povinné odmietnuť vykonanie EZ v prípade, ak požadovaná osoba má bydlisko v tomto členskom štáte, pričom tieto orgány nemajú akúkoľvek voľnú úvahu a tento členský štát sa nezaviazal zabezpečiť skutočný výkon trestu odňatia slobody uloženého tejto požadovanej osobe, čím vznikne nebezpečenstvo nepotrešania uvedenej požadovanej osoby, nemožno považovať za právnú úpravu v súlade s uvedeným rámcovým rozhodnutím.
- 24 Na prvú otázku je teda potrebné odpovedať tak, že článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu vykonávajúcej toto ustanovenie, ktorá v prípade, ak iný členský štát žiada o odovzdanie cudzieho štátneho príslušníka s povolením na pobyt na dobu neurčitú na území tohto prvého členského štátu s cieľom výkonu trestu odňatia slobody uloženého tomuto štátnemu príslušníkovi súdnym rozhodnutím, ktoré nadobudlo právoplatnosť, na jednej strane nepovoľuje toto odovzdanie a na druhej strane sa obmedzuje na stanovenie povinnosti súdnym orgánom prvého členského štátu oznámiť súdnym orgánom druhého členského štátu, že sú pripravené prevziať výkon tohto rozsudku, bez toho, aby bolo v deň odmietnutia odovzdania zaručené skutočné prevzatie výkonu, a navyše bez toho, aby sa v prípade, že sa následne ukáže nemožnosť tohto prevzatia, mohlo spochybniť toto odmietnutie.

Druhá a tretia otázka

- 25 Svojou druhou a treťou otázkou, ktoré je potrebné preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či majú ustanovenia rámcového rozhodnutia 2002/584 priamy účinok, a ak nemajú, či holandské právo môže byť predmetom výkladu v súlade s právom Únie v tom zmysle, že ak členský štát podmieni prevzatie výkonu trestu odňatia slobody existenciou právneho základu v medzinárodnom dohovore, samotný článok 4 bod 6 tohto rámcového rozhodnutia predstavuje zmluvný základ vyžadovaný vnútroštátnym právom.
- 26 V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že rámcové rozhodnutie 2002/584 nemá priamy účinok. Toto rámcové rozhodnutie bolo totiž prijaté na základe bývalého tretieho piliera Európskej únie, konkrétne na základe uplatnenia článku 34 ods. 2 písm. b) EÚ (v znení pred prijatím Lisabonskej zmluvy). Toto ustanovenie pritom uvádzalo, že rámcové rozhodnutia nemôžu mať priamy účinok (pozri analogicky rozsudok z 8. novembra 2016, Ogňanov, C-554/14, EU:C:2016:835, bod 56).
- 27 Je potrebné dodať, že podľa článku 9 protokolu (č. 36) o prechodných ustanoveniach sú právne účinky aktov prijatých inštitúciami, orgánmi a agentúrami Únie na základe Zmluvy o EÚ pred nadobudnutím účinnosti Lisabonskej zmluvy zachované tak dlho, kým sa tieto akty na základe Zmlúv nezrušia, nevyhlásia za neplatné alebo nezmenia a nedoplnia. Ako pritom uviedol generálny advokát v bode 67 svojich návrhov, rámcové rozhodnutie 2002/584 nebolo zrušené, vyhlásené za neplatné, ani zmenené a doplnené po nadobudnutí účinnosti Lisabonskej zmluvy.
- 28 Hoci teda ustanovenia rámcového rozhodnutia 2002/584 nemôžu mať priamy účinok, stále platí, že podľa článku 34 ods. 2 písm. b) EÚ zaväzujú členské štáty, pokiaľ ide o výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom ponechávajú vnútroštátnym orgánom právomoc, čo sa týka formy a prostriedkov (pozri analogicky rozsudok z 8. novembra 2016, Ogňanov, C-554/14, EU:C:2016:835, bod 56).

- 29 Ako v prejednávanej veci vyplýva z bodov 19 až 24 tohto rozsudku, ak nie sú splnené podmienky upravené v článku 4 bode 6 rámcového rozhodnutia 2002/584, článok 1 ods. 2 tohto rámcového rozhodnutia ukladá členským štátom vykonať akýkoľvek EZ na základe zásady vzájomného uznávania.
- 30 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora sú členské štáty povinné prijať všetky potrebné všeobecné alebo osobitné opatrenia vhodné na zabezpečenie plnenia si záväzkov vyplývajúcich z rámcového rozhodnutia (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudok zo 16. júna 2005, Pupino, C-105/03, EU:C:2005:386, bod 42).
- 31 Z ustálenej judikatúry Súdneho dvora predovšetkým vyplýva, že záväzná povaha rámcového rozhodnutia má za následok vznik povinnosti vnútroštátnych orgánov, vrátane vnútroštátnych súdov, konformne vykladať vnútroštátne právo. Vnútroštátne súdy sú teda pri uplatňovaní vnútroštátneho práva povinné vykladať toto právo s čo najväčším ohľadom na znenie a účel rámcového rozhodnutia, aby sa dosiahol ním sledovaný výsledok. Táto povinnosť konformného výkladu vnútroštátneho práva je obsiahnutá v systéme Zmluvy o FEÚ, keďže vnútroštátnym súdom umožňuje v rámci ich právomocí zaistiť úplnú účinnosť práva Únie pri rozhodovaní o sporoch, ktoré im boli predložené (rozsudok z 8. novembra 2016, Ogňanov, C-554/14, EU:C:2016:835, body 58 a 59, ako aj citovaná judikatúra).
- 32 Táto zásada konformného výkladu vnútroštátneho práva má nepochybne určité obmedzenia. Povinnosť vnútroštátneho súdu odvolávať sa na obsah rámcového rozhodnutia pri výklade relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je tak obmedzená všeobecnými právnymi zásadami, predovšetkým zásadami právnej istoty a zákazu retroaktivity. Tieto zásady bránia predovšetkým tomu, aby mohla uvedená povinnosť na základe rámcového rozhodnutia a nezávisle od právnej normy prijatej na jeho vykonanie viesť k stanoveniu alebo sprísneniu trestnoprávnej zodpovednosti osôb, ktoré porušia jeho ustanovenia (rozsudok z 8. novembra 2016, Ogňanov, C-554/14, EU:C:2016:835, body 62 až 64, ako aj citovaná judikatúra).
- 33 Navyše zásada konformného výkladu nemôže slúžiť ako základ výkladu vnútroštátneho práva *contra legem* (rozsudok z 28. júla 2016, JZ, C-294/16 PPU, EU:C:2016:610, bod 33 a citovaná judikatúra).
- 34 Zásada konformného výkladu však vyžaduje, aby vnútroštátne súdy urobili všetko, čo je v ich právomoci, pričom zohľadnia vnútroštátne právo ako celok a uplatnia výkladové metódy, ktoré toto právo uznáva, s cieľom zaručiť plnú účinnosť dotknutého rámcového rozhodnutia a dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným týmto rozhodnutím (rozsudok z 5 septembra 2012, Lopes Da Silva Jorge, C-42/11, EU:C:2012:517, bod 56 a citovaná judikatúra).
- 35 V tejto súvislosti už Súdny dvor rozhodol, že povinnosť konformného výkladu ukladá vnútroštátnym súdom v prípade potreby zmeniť ustálenú judikatúru, pokiaľ táto judikatúra vychádza z výkladu vnútroštátneho práva, ktorý je nezlučiteľný s cieľmi rámcového rozhodnutia (rozsudok z 8. novembra 2016, Ogňanov, C-554/14, EU:C:2016:835, bod 67 a citovaná judikatúra).
- 36 Súdny dvor už takisto rozhodol, že v prípade, ak sa vnútroštátny súd domnieva, že nemôže vykladať ustanovenie vnútroštátneho práva v súlade s rámcovým rozhodnutím z dôvodu, že je viazaný výkladom tohto vnútroštátneho ustanovenia, ktorý podal najvyšší vnútroštátny súd v rozsudku na zjednotenie výkladu, prináleží mu zaručiť plný účinok rámcového rozhodnutia a v prípade potreby neuplatniť z vlastnej iniciatívy výklad podaný najvyšším vnútroštátnym súdom, pretože tento výklad nie je zlučiteľný s právom Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 8. novembra 2016, Ogňanov, C-554/14, EU:C:2016:835, body 69 a 70).
- 37 Vzhľadom na tieto spresnenia je v prejednávanej veci potrebné zdôrazniť, že hoci povinnosť vnútroštátneho súdu zaručiť plnú účinnosť rámcového rozhodnutia 2002/584 má za následok vznik povinnosti Holandského kráľovstva vykonať dotknutý EZ alebo v prípade odmietnutia povinnosť zaručiť skutočný výkon trestu uloženého v Poľsku, nemá nijaký vplyv na určenie trestnej

zodpovednosti pána Popławského vyplývajúcej z rozsudku, ktorý voči nemu vyhlásil 5. februára 2007 Sąd Rejonowy w Poznaniu (Okresný súd Poznaň), a o to viac by sa nemala považovať za okolnosť spôsobujúcu sprísnenie tejto zodpovednosti.

- 38 Ďalej je potrebné uviesť, že na rozdiel od toho, čo uviedlo na pojednávaní Openbaar Ministerie (Ministerstvo vnútra, Holandsko), sa vnútroštátny súd domnieva, že vyhlásenie, ktorým toto ministerstvo oznámilo vydávajúcemu súdnemu orgánu, že je pripravené na základe § 6 ods. 3 OLW prevziať zabezpečenie výkonu trestu na základe dotknutého EZ, by sa nemalo vykladať ako vyhlásenie predstavujúce skutočný záväzok Holandského kráľovstva zabezpečiť výkon tohto trestu, s výnimkou predpokladu, že článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 predstavuje zmluvný právny základ v zmysle § 6 ods. 3 OLW na skutočný výkon takéhoto trestu v Holandsku.
- 39 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že nie je oprávnený vykladať vnútroštátne právo členského štátu (rozsudok zo 16. februára 2017, Agro Foreign Trade & Agency, C-507/15, EU:C:2017:129, bod 23, ako aj citovaná judikatúra). Jedine vnútroštátnemu súdu teda prináleží posúdiť, či holandské právo možno vykladať v tom zmysle, že rámcové rozhodnutie 2002/584 možno považovať za takýto zmluvný právny základ v zmysle § 6 ods. 3 OLW.
- 40 Súdny dvor, ktorý má vnútroštátnemu súdu v rámci prejudiciálneho konania poskytnúť užitočnú odpoveď, však má právomoc uviesť údaje vyplývajúce zo spisu vo veci samej, ako aj z písomných a ústnych pripomienok, ktoré mu boli predložené, aby umožnil vnútroštátnemu súdu rozhodnúť (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. júla 2014, Leone, C-173/13, EU:C:2014:2090, bod 56).
- 41 Z tohto hľadiska je na jednej strane potrebné uviesť, že podľa odôvodnenia 11 rámcového rozhodnutia 2002/584 má EZ vo vzťahoch medzi členskými štátmi nahradiť všetky predchádzajúce nástroje týkajúce sa vydávania osôb, vrátane ustanovení Hlavy III Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, uvedeného v bode 3 tohto rozsudku, ktorý sa týka tejto oblasti. Keďže teda uvedené rámcové rozhodnutie nahradilo všetky dohody existujúce v tejto súvislosti medzi členskými štátmi a existuje popri dohodách o vydávaní zaväzujúcich rôzne členské štáty s tretími štátmi, pričom má vlastný právny režim vymedzený právom Únie, považovanie uvedeného rámcového rozhodnutia za takúto zmluvu za nezdá úplne vylúčené.
- 42 Na druhej strane rámcové rozhodnutie 2002/584 neobsahuje nijaké ustanovenie, ktoré by umožnilo vyvodiť záver, že bráni tomu, aby sa slovné spojenie „in[á] uplatniteľn[á] zmluv[a]“ uvedené v § 6 ods. 3 OLW vykladalo v tom zmysle, že sa vzťahuje aj na článok 4 bod 6 tohto rámcového rozhodnutia, keďže takýto výklad by umožnil zaručiť, že možnosť vykonávajúceho súdneho orgánu odmietnuť vykonať EZ by sa uplatnila iba za podmienky, že v Holandsku je zaručené skutočné vykonanie trestu uloženého pánovi Popławskému a že sa tým dosiahne riešenie v súlade s cieľom, ktorý sleduje uvedené rámcové rozhodnutie.
- 43 Za týchto okolností je potrebné odpovedať na druhú a tretiu otázku tak, že ustanovenia rámcového rozhodnutia 2002/584 nemajú priamy účinok. Vnútroštátny súd je však povinný pri zohľadnení vnútroštátneho práva ako celku a uplatnení metód výkladu, ktoré uznáva, vykladať ustanovenia vnútroštátneho práva dotknuté vo veci samej v čo najväčšej možnej miere v súlade s textom a cieľom tohto rámcového rozhodnutia, čo v prejednávanej veci znamená, že v prípade odmietnutia vykonať EZ vydaný s cieľom odovzdania osoby, ktorej bol vo vydávajúcom členskom štáte právoplatným rozsudkom uložený trest odňatia slobody, súdne orgány vykonávajúceho členského štátu sú povinné samy zaručiť skutočný výkon trestu uloženého tejto osobe.

O štvrtej otázke

- 44 Svojou štvrtou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 vykladať v tom zmysle, že oprávňuje členský štát odmietnuť vykonať EZ vydaný s cieľom odovzdania osoby, ktorá je štátnym príslušníkom iného členského štátu a ktorej bol právoplatným rozsudkom uložený trest odňatia slobody, len z dôvodu, že prvý členský štát zamýšľa začať voči tejto osobe stíhanie za ten istý skutok, za ktorý bol vyhlásený tento rozsudok, pričom tento členský štát systematicky odmieta odovzdávanie svojich vlastných štátnych príslušníkov na výkon rozsudkov, ktorými im boli uložené tresty odňatia slobody.
- 45 V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 neobsahuje nič, čo by umožňovalo vykladať toto ustanovenie tak, že oprávňuje súdny orgán členského štátu odmietnuť vykonať EZ za predpokladu, že na jeho vlastnom území by sa mohlo začať nové trestné stíhanie požadovanej osoby za ten istý skutok, za ktorý bol voči nej vyhlásený právoplatný trestnoprávny rozsudok.
- 46 Okrem skutočnosti, že článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 vôbec neuvádza túto možnosť, je potrebné konštatovať, že takýto výklad by bol v rozpore s článkom 50 Charty základných práv Európskej únie, ktorý najmä uvádza, že nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní za trestný čin, za ktorý už bol v rámci Únie oslobodený alebo odsúdený právoplatným rozsudkom v súlade so zákonom.
- 47 Keďže za týchto okolností takýto výklad v každom prípade nie je v súlade s právom Únie, nie je nevyhnutné zaujať stanovisko k otázke, či by viedol k novej diskriminácii medzi holandskými štátnymi príslušníkmi a štátnymi príslušníkmi ostatných členských štátov, ktorá by rovnako nebola v súlade s právom Únie.
- 48 Vzhľadom na uvedené je potrebné odpovedať na štvrtú otázku tak, že článok 4 ods. 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 sa má vykladať v tom zmysle, že neoprávňuje členský štát odmietnuť vykonať EZ vydaný s cieľom odovzdania osoby, ktorej bol právoplatným rozsudkom uložený trest odňatia slobody, len z dôvodu, že tento členský štát zamýšľa začať voči tejto osobe stíhanie za ten istý skutok, za ktorý bol vyhlásený tento rozsudok.

O trovách

- 49 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdnym dvor (piata komora) rozhodol takto:

1. Článok 4 bod 6 rámcového rozhodnutia Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi sa má vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave členského štátu vykonávajúcej toto ustanovenie, ktorá v prípade, ak iný členský štát žiada o odovzdanie cudzieho štátneho príslušníka s povolením na pobyt na dobu neurčitú na území tohto prvého členského štátu s cieľom výkonu trestu odňatia slobody uloženého tomuto štátnemu príslušníkovi súdnym rozhodnutím, ktoré nadobudlo právoplatnosť, na jednej strane nepovoľuje toto odovzdanie a na druhej strane sa obmedzuje na stanovenie povinnosti súdnym orgánom prvého členského štátu oznámiť súdnym orgánom druhého členského štátu, že sú pripravené prevziať výkon tohto rozsudku,

bez toho, aby bolo v deň odmietnutia odovzdania zaručené skutočné prevzatie výkonu, a navyše bez toho, aby sa v prípade, že sa následne ukáže nemožnosť tohto prevzatia, mohlo spochybniť toto odmietnutie.

2. Ustanovenia rámcového rozhodnutia 2002/584 nemajú priamy účinok. Vnútroštátny súd je však povinný pri zohľadnení vnútroštátneho práva ako celku a uplatnení metód výkladu, ktoré uznáva, vykladať ustanovenia vnútroštátneho práva dotknuté vo veci samej v čo najväčšej možnej miere v súlade s textom a cieľom tohto rámcového rozhodnutia, čo v prejednávanej veci znamená, že v prípade odmietnutia vykonať európsky zatykač vydaný s cieľom odovzdania osoby, ktorej bol vo vydávajúcom členskom štáte právoplatným rozsudkom uložený trest odňatia slobody, súdne orgány vykonávajúceho členského štátu sú povinné samy zaručiť skutočný výkon trestu uloženého tejto osobe.
3. Článok 4 ods. 6 rámcového rozhodnutia 2002/584 sa má vykladať v tom zmysle, že neoprávňuje členský štát odmietnuť vykonať európsky zatykač vydaný s cieľom odovzdania osoby, ktorej bol právoplatným rozsudkom uložený trest odňatia slobody, len z dôvodu, že tento členský štát zamýšľa začať voči tejto osobe stíhanie za ten istý skutok, za ktorý bol vyhlásený tento rozsudok.

Podpisy